	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 1 z 8

Za účelem naplnění dlouhodobých cílů NP v souladu se zonací a zásadami péče NPŠ **nařizují následující způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle dílčích ploch:**

**Dílčí plocha A1: Trvalé plochy ke sledování přírodních dějů /biomonitoring/ (černé kruhy v mapě)
*Bez aktivního managementu***

Jsou přípustné tyto činnosti:

- monitoring předmětů ochrany, který nemění přírodní prostředí,
- hašení požárů,
- v případě narušeného vodního režimu je možná jeho revitalizace včetně pramenných stružek jen na základě souhlasu ředitele Správy,
- regulace početnosti spárkaté zvěře a geograficky nepůvodních druhů tam, kde to připouští dílčí plocha, která konkrétní segment DP A1 obklopuje,
- kácení nebezpečných stromů a jejich částí okolo turistických tras, veřejných a účelových komunikací maximálně do vzdálenosti 1 výšky stromu od okraje (krajnice) s ponecháním hmoty na místě na povolení ŘS.

Tato dílčí plocha se nezohledňuje při vymezení jednotek prostorového rozdělení lesa

**Dílčí plocha A2: Území nerušeného průběhu přírodních dějů bez lovu (tmavě zelená v mapě)
*Bez aktivního managementu a bez lovu***

Jsou přípustné činnosti jako v DP A1, kromě regulace početnosti spárkaté zvěře a geograficky nepůvodních druhů a dále:

- údržba značených turistických tras,
- v případě narušeného vodního režimu je možná jeho revitalizace včetně pramenných stružek,
- údržba základní cestní sítě a cest určených k prevenci požárů (údržbu cestní sítě v klidovém a útlumovém režimu povoluje na žádost ředitel),
- zásahy proti šíření geograficky nepůvodních druhů rostlin,
- odstraňování nepotřebných staveb a zařízení,
- kácení nebezpečných stromů a jejich částí okolo turistických tras, veřejných a účelových komunikací maximálně do vzdálenosti 1 výšky stromu od okraje (krajnice) s ponecháním hmoty na místě,
- výjimečně lze, je-li to nezbytné z důvodu ochrany přírody, provádět zásahy za účelem ochrany populací zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů, zásah po odborném posouzení schvaluje ředitel Správy,
- likvidace drátěných nebo plastových mechanických ochran na povolení ŘS.

**Dílčí plocha A3: Území nerušeného průběhu přírodních dějů s lovem (zelená v mapě)
*Bez aktivního managementu s možností regulace početnosti spárkaté zvěře a geograficky nepůvodních druhů***

Jsou přípustné činnosti jako v DP A2 a dále:

- regulace početnosti spárkaté zvěře a geograficky nepůvodních druhů bez vnašení,
- stavba, instalace, údržba a likvidace mysliveckých zařízení.

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 2 z 8

Dílčí plocha B: Území bez nahodilých těžeb (světle zelená v mapě)

1. Část jádrového území tetřeva hlušce ležící mimo území DP A1, A2, A3

Na základě Závěru zjišťovacího řízení MŽP (MZP/2018/710/3452 ze dne 7. 11. 2018) k záměru „Postup proti kůrovcům s ohledem na území výskytu populace tetřeva hlušce“ se nepovolují žádné asanační zásahy (nahodilé těžby).

2. Část přírodě blízké zóny

Území, ve kterých další nahodilá těžba znamená zhoršení stavu ekosystému a je tak v rozporu s cílem ochrany zóny přírodě blízké. Zároveň tato území nejsou součástí jádrového území tetřeva hlušce.

3. Část zóny soustředěné péče

Území, ve kterých by na základě odborného posouzení další nahodilá těžba mohla způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému.

V dílčí ploše B jsou přípustné činnosti jako v DP A3 a dále:

- uskutečňovat pouze managementová opatření související s péčí o lesní ekosystémy zlepšující stav ekosystému a podporující přirozené děje (prořezávky a probírky v souladu s S 20 a postupy v DP D1 jen v porostech bez vlivu mateřského porostu, péče o kultury, opravy mechanických ochranných v porostech typu cílový se nezasahuje),
- prořezávky se neuskutečňují v přirozeně mezernatých a diferencovaných porostech a v porostech pod vlivem horní stomové vrstvy vč. souší,
- kácení potenciálně nebezpečných smrků čerstvě napadených podkorním hmyzem s možností šetrného vyklizování jejich dřevní hmoty, kromě oddělkových částí s hnilobou, pahýlů, zlomů a korunových částí, maximálně do vzdálenosti 15 m okraje (krajnice) turistických tras, veřejných a účelových komunikací,
- bezlesé plochy určené k zemědělské činnosti a managementy s cílem péče o předměty ochrany na bezlesí a nelesní půdě jsou obdělávány bez omezení,
- likvidace drátěných nebo plastových mechanických ochranných,
- údržba účelových komunikací v souladu s koncepcí údržby cestní sítě.

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 3 z 8

Dílčí plocha C1: Trvalé plochy ke sledování přírodních dějů /biomonitoring/ s možností speciálních opatření proti šíření kůrovce (bledě zelené kruhy v mapě)

Bez aktivního managementu s možností výjimečné asanace kůrovcem napadených stromů nebo zlomů a vývrátů

Jsou přípustné činnosti jako v DP A1 a asanace kůrovcem napadených stromů, zlomů nebo vývrátů s ponecháním dřeva na místě.

Tato dílčí plocha se nezohledňuje při vymezení jednotek prostorového rozdělení lesa

Dílčí plocha C2: Území ekosystémů v cílovém stavu, změna ekosystému možná pouze výjimečně a krátkodobě provedenými speciálními opatřeními včetně opatření proti šíření kůrovce (světle hnědá v mapě)

Cílový stav ekosystémů, jehož zachování včetně zachování nerušeného průběhu přírodních dějů ukládá ZOPK.

Jsou přípustné činnosti jako v DP A3 a **výjimečná asanace kůrovcem napadených stromů**, zlomů nebo vývrátů s ponecháním dřeva na místě, tu lze provést **na základě žádosti ÚP** po odborném posouzení a **schválení ředitelem Správy**. Výjimečně lze, je-li to nezbytné z důvodu ochrany přírody, provádět **zásahy za účelem zvýšení strukturální rozmanitosti** u arondovaných vzdálených případně přechodných typů porostu mladých a středního věku, zásah po odborném posouzení **schvaluje ředitel Správy**.

Dílčí plocha C3: Území s možností speciálních opatření proti šíření kůrovce (fialová v mapě)

Bez aktivního managementu s výjimečnou asanací kůrovcem napadených stromů nebo zlomů a vývrátů

Jsou přípustné činnosti jako v DP A3 a **asanace kůrovcem napadených stromů, zlomů nebo vývrátů s ponecháním dřeva na místě**. V ochranném pásmu okolo státní hranice na Smrčině v souladu se závěrem zjišťovacího řízení „Postup proti kůrovcům s ohledem na území výskytu populace tetřeva hlušce“.

Realizuje se projekt OPŽP „přestavby,“ změny schvaluje na základě posouzení ředitel Správy. Výjimečně lze, je-li to nezbytné z důvodu ochrany přírody, provádět zásahy za účelem zvýšení strukturální rozmanitosti u vzdálených případně přechodných typů porostu mladých a středního věku.

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 4 z 8

Dílčí plocha D1: Území se střednědobým aktivním managementem, kde je dlouhodobým cílem nerušený průběh přírodních dějů (modrá v mapě). Lze provádět pouze asanační zásahy, které nejsou v rozporu s cílem ochrany zóny přírodě blízké. Cílem ochrany je dosažení stavu odpovídajícímu přirozeným ekosystémům.

Jsou přípustné činnosti jako v DP A3 a dále tyto vyjmenované činnosti a principy aktivního managementu:

- **nevyužívá se obnova umělá**, podporuje se přirozená obnova lesa,,
- **přestavby a stabilizace mladých lesních porostů a porostů středního věku** v typech porostu vzdálený a přechodný, kromě umělé obnovy (vyřezávání smrku ztepilého, redukce počtu, podpora tvorby korun, podpora prostorové diferenciaci a druhové rozmanitosti, účelové výběry k přiblížení lesních porostů přirozené druhové skladbě a bohaté struktuře, včetně výběrů s proměnlivou intenzitou, prořezávky se neuskutečňují v přirozeně mezernatých a diferencovaných porostech a v porostech pod vlivem mateřského porostu),
- **opatření proti šíření podkorního hmyzu** (asanace zlomů, vývratů drážkováním nebo odkorněním, asanace aktivních kůrovcových stromů loupáním na stojato, asanace aktivních kůrovcových stromů kácením případně soustředováním),
- **nevyužívají se lapáky**, kromě lapáků z větru,
- nepoužívají se insekticidy,
- **feromonové odparníky** lze použít **pouze v monitoračních lapačích**,
- při přestavbách lesních porostů a opatřeních proti šíření podkorního hmyzu **se těží pouze smrk ztepilý**, případně nepůvodní dřeviny. Toto opatření se netýká těžby stromů z důvodu bezpečnosti zdraví a majetku,
- **při přestavbách lesních porostů a opatřeních proti šíření podkorního hmyzu se zachovávají vývrátové struktury s částí zásahy dotčené biomasy (pahýly, zlomy), biotopové (habitatové, doupné) stromy nebo pahýly, šetří se přirozená obnova, stojící stromy, souše i podúroveň,**
- **ponechává se veškerá dřevní hmota (hroubí i nehroubí) souší a geograficky původních druhů dřevin kromě smrku ztepilého.** V případě smrku ztepilého se s ohledem na aktuální podmínky k zetlení ponechává část dřevní hmoty (oddenkové části s měkkou hnilobou, tvrdou hnilobou o rozsahu větším než 2/3 tl. čela, pahýly, zlomy) nebo veškerá dřevní hmota,
- kůrovcem napadené stromy bez možnosti efektivní (včasné) asanace zůstávají stát v porostech k zetlení,
- **soustředování dříví kromě dřevní hmoty ponechané k zetlení,**
- sběr semen pro umělou obnovu,
- v odůvodněných případech technologická příprava pracovišť, asanace erozních rýh, potěžební úpravy, údržba lesní rozdělovací sítě, rozčlenění a zpřístupnění lesních porostů a budování dočasných skládek dřeva,
- **samovýroba** - výroba smrkového dřeva pro místní obyvatelstvo se realizuje **jen v mladých porostech, typ porostu vzdálený a přechodný;** souše se zakazují zpracovávat,
- ochrana přirozené a umělé obnovy proti konkurenční vegetaci mechanicky vyžínáním a shazováním,
- ochrana dřevin z přirozené a předchozí umělé obnovy proti zvěři – repelenty, **individuální ochrany – pouze opravy** (max. do doby převodu porostu do přírodní zóny), **oplocenky – pouze opravy** současných ve funkčním stavu po smysluplně dlouhou dobu - zpravidla max. 20 let od jejich zřízení, nejdéle však do doby převodu porostu do přírodní zóny,
- údržba účelových komunikací v souladu s koncepcí údržby cestní sítě.

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 5 z 8

Dílčí plocha D2: Území s dlouhodobým aktivním managementem, kde je dlouhodobým cílem nerušený průběh přírodních dějů nebo biodiverzita (žlutá v mapě)

Jsou přípustné činnosti jako v DP A3, D1 a dále tyto vyjmenované činnosti a principy aktivního managementu:

- **vnadění spárkaté zvěře tak, aby nedocházelo k poškozování předmětů ochrany (biotopů i druhů, zejména tetřevovitých) a dřevin v okolních lesních porostech,**
- **umělá obnova napodobující přirozené procesy,**
- **kontrolní a obranná zařízení v ochraně lesa ochrana proti kůrovcovitým (lapáky jen z větru),**
- **úcelové výběry** na přiblížení lesních porostů přirozené druhové skladbě a bohaté struktuře **i v dospělých porostech,**
- ochrana dřevin z přirozené a předchozí umělé obnovy proti zvěři – repelenty, **individuální ochrany – instalace a opravy, oplocenky – instalace a opravy** současných ve funkčním stavu po smysluplně dlouhou dobu, mechanické ochrany se udržují po nezbytně nutnou dobu nejdéle však do doby převodu porostu do přírodní zóny.

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 6 z 8

Dílčí plocha E: Management bezlesí (růžová v mapě)

Kultivované plochy sekundárního bezlesí je potřeba udržovat aktivním managementem. Přitom je potřeba s ohledem na specifika daného stanoviště dodržovat tyto základní principy:

- seč a pastvu v odpovídající intenzitě, kombinaci a termínu dle daného biotopu s přihlédnutím k výskytu ZCHD a dalších citlivých druhů,
- kosení s použitím standardní nebo odlehčené mechanizace nebo ruční kosení,
- snaha o zlepšení poměru výroby sena k výrobě senáže,
- důsledný výhrab biomasy,
- odvoz biomasy z plochy,
- na vybraných místech opatření udržující sukcesi v iniciálním stádiu,
- na vybraných místech opatření blokující sukcesi,
- výřez náletových dřevin s ohledem na výskyt ZCHD, dalších citlivých druhů, zachování přírodních nelesních biotopů,
- extenzivně hnojit v případě ochuzování lokality (bez hnojení průmyslovými hnojivy, kejdou a vápnění),
- důsledná a pravidelná likvidace invazních druhů rostlin,
- plochy mulčovat jen na místech schválených odbornými pracovníky,
- hnůj skládkovat jen na místech schválených odbornými pracovníky,
- zimování jen na místech schválených odbornými pracovníky,
- přikrmovat zvířata jen na místech schválených odbornými pracovníky,
- neodvodňovat plochy,
- pravidelně odstraňovat ruderalní druhy,
- managementy vhodně střídat,
- vhodně narušovat půdní povrch ve prospěch konkurenčně slabších druhů,
- spontánní zahoření je považováno za součást přírodního procesu a je omezováno tak, aby se zabránilo ohrožení zdraví, života osob a nestátního majetku,
- možnost aplikovat jednorázový řízený požárový management pro vybrané typy biotopů (viz níže) jako simulaci přírodního požáru,
- v případě narušeného vodního režimu jeho revitalizace včetně pramenných stružek
- **další činnosti uvedené pro dílčí plochy A1, A2, A3,**
- **zásahy proti šíření kůrovce, odstranění dřevin omezujících využití pozemku pádem do managementované plochy,**
- **kácení potenciálně nebezpečných stromů včetně čerstvě napadených smrků podkorním hmyzem s možností šetrného vyklizování jejich dřevní hmoty okolo turistických tras, veřejných a účelových komunikací s respektem k pravidlům pro kácení dřevin rostoucích mimo les,**
- **samovýroba - výroba dřeva pro místní obyvatelstvo s respektem k pravidlům pro kácení dřevin rostoucích mimo les.**
- **vnadění spárkaté zvěře jen takovým způsobem (množství, intenzita) a na takových místech, aby nedocházelo k poškozování předmětů ochrany (biotopů i druhů, zejména tetřevovitých) a dřevin v okolních lesních porostech,**
- **údržba účelových komunikací v souladu s koncepcí údržby cestní sítě.**

Dílčí plocha F: Infrastruktura a stavby (červená v mapě)

- udržování objektů v provozuschopném a bezpečném stavu,
- s ohledem na charakter plochy případně i činnosti uvedené pro dílčí plochu E
- **údržba účelových komunikací v souladu s koncepcí údržby cestní sítě.**
-

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 7 z 8

Dílčí plocha G: Polyfunkční (šedá v mapě)

Přípustné jsou činnosti stanovené pro A1, A2 a A3 a dále:

- ochrana funkční technické infrastruktury,
- **asanace kůrovcem napadených stromů, zlomů nebo vývrátů s ponecháním dřeva na místě,**
- specifické managementy definované samostatnými projekty a záměry schválenými v poradě vedení,
- realizace managementu stanoveného pachtovní smlouvou (na plochách, které jsou v době nabytí účinnosti tohoto příkazu již propachtované a případně také na dalších plochách, které schválí ředitel Správy a budou nově propachtovány) v ekosystémech s cílem biodiverzity,
- pastva tam, kde jsou mapě dílčích ploch vymezeny krajinné strukturní prvky (meze, snosy, stromořadí, skalní výstupy, skupiny dřevin) uvnitř zemědělsky obdělávaných pozemků,
- přirozené a částečně pozměněné ekosystémy nerizikové vůči sousedním vlastníkům zůstávají bez managementu,
- **vnadění spárkaté zvěře jen takovým způsobem (množství, intenzita) a na takových místech, aby nedocházelo k poškozování předmětů ochrany (biotopů i druhů, zejména tetřevovitých) a dřevin v okolních lesních porostech,**
- **údržba účelových komunikací v souladu s koncepcí údržby cestní sítě.**

Pro hodnocení kvality biodiverzity se postupuje podle přílohy č. 2.

Výjimky z ustanovení tohoto příkazu, není-li výše stanoveno jinak, vydává ředitel Správy po schválení v poradě vedení.

Tento příkaz nabývá účinnosti od 1. 4. 2024, zároveň se ruší příkaz ředitele č. 188 z 1. 3. 2023 čj. NPS 02068/2023.

Zpracoval: Ing. Jan Kozel, Ph.D.

Ve Vimperku 26. 3. 2024

Mgr. Pavel Hubený
ředitel Správy Národního parku Šumava

Přílohy: č. 1 - Mapa dílčích ploch,

č. 2 - Kritéria hodnocení postupů ve prospěch naplnění cíle biodiverzity

	Název dokumentu: Příkaz ředitele PŘ 192 - způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve vlastnictví státu podle DP		Účinnost od: 1. 4. 2024
	Evidenční číslo: PŘ 192	Č. j.: NPS 03222/2024	Strana: 8 z 8

Rozdělovník

Přístup k dokumentaci: <http://webmail.vimperk.npsumava.cz>, sekce Dokumenty

Jméno a příjmení	Organizační útvar	Potvrzují seznámení s dokumentem datum/podpis
Jan Kozel	Odbor péče o lesní ekosystémy NP	
Martin Starý	Odbor ochrany přírody	
Martin Pazourek	Odbor ochrany složek přírody NP Šumava	
Martin Roučka	Odbor vnitřní správy	
Silvie Havlátková	Odbor ochrany kulturní krajiny a CHKO Šumava	
Karel Malík	Útvar interního auditu	
Martina Kučerová	Oddělení IS a EV	
Blanka Müllerová	Oddělení kanceláře ředitele	